

ТЮБЕШИЧУ

Малкъар адабиятны акъсакъалы

Малкъар адабиятны акъсакъалы Гуртулана Берт түшүнүштөрүнүү (1910-2001 ж.) 7-мийн күндөрдөн 100 жыл болупкаду. Аны бирялымы республиканы шахарларыңызда, районларыңызда бал элдеринде – библиотекалада, школалда, коллежеде эм башхак окутуу койледе – тюрөл-торплю тибөшүүлүк көрмөчүчө дө бола турдыны. Аладан Бирин а, көн болмай. Мечилини Кязимин атын жөнүртөн жаш төйм библиотекада күзгүлгүчилүү. Анга Налычкына 5-чи, 9-чүү эм 12-чи орта школаларынын окуучулары көтүшкүчкүнүү. Алапын хазирлагын малкъар тилини библиографиятуустарды да окуучулары бирге эдине: Аппайлана Фатимат, Ахалимат Саки-нат, Ахмет Ахалимат эм бөлөрдөн Сантит.

Казакчынун 100-жыллыгына атапкан байрамын тибөшүнүү библиотеканы методисти Мира Паризиева аханды эм бардырғань. Берт Истамыловичини жашауын чыгындармачылык жолуна иосондан доклады да оттегенди. Сакханы оның миңюшондуу да поэти китапларынан күралган көрмөч бар эди. Анда Гурту улуну «Ханы талисман» деген романы, «Сайламалар», «Мардакемели», «Жашауну кылышканчылар» (хапалары бла эсгерилүү), оруу тилде чыкын «Моя песня», «Книга стихов» (экизи да Москвада басмаланганчылар) эмдей. Монастырьнын Савицкая түзүлүгүнүү көртөн «Миннатын» деген романы да. Агаданда башкылар бер эдине.

Сайбий да уз бирн ысындан вайта эдине Гурту улуну назмупарын. Бир шииттени, эсингиде къалыпда ала.

Къанылтыла, учар ючон,

Эки гириги къантар керек.

Элте, заужук жашар ючон,

Биркеткен жамаат керек.

Неда:

Къартильында къартча туралы

билимгөн,

Налычкыны 12-чи номери орта школуну устасы Аппайлана Фатимат окуучулары

Акыл сөзү ныгытша
шештимгөтөн,

Аллап къартла тобейдиген,

ордада
Хурмет да, сый да къалмайын
алдаа.

Къарт эснг, бол, халыкъын
сююг таныра.

Айткан сөзүн нарт сөз болуп
къалырса.

Былай лайзигинде Гуртулана

Берти нарт сезлеме ушамаймын-

дала!

Назмалы айтуда бу саби-
ле айрмалы болгандыла: Жу-
боланы Аллан, Къайырмазалы-
ны Альбина, Бэзэолана Аллан,
Амира Муталиева, Дарья Соло-
довниковна, Марина Шадзева,
Насталана Саида, Мокшалана.
Карина эм Истинилана Амна.

Гуртулана Берт, къалыл жер-

иң алдын обынок малкъар адаб-

иятта? Мира Аслангериевна он

заталын иосперинден да түрткен-
дес. Гитечелей оңтүстүк өйкөнок-

сөзүнүн көрүп көтүшүп, көнчүн-

ди заманын көрүп билим ал-

гъанды. Адабият сыйнауун да

бөсөре, орус литератураны

сөйрөлүк дүйнисин аханды.

Позициясы, прозасы, публици-

тикасы, көчөмөлөр – ма ал-

лай бай хазын къюп кетгенди.

Къабарты-Малкъарны халыкъ-

жазычусу Гуртулана Берт, къалыл-

ыашы жашы Берт биже.

Аны «Бекир» деген повестине
да «Ханы талисман» деген ре-

монимын тубышигүү көлгөн

оччи бөлгөн эдине. Алы заманда

жазылыштарында күнчүнүү

иолушлери къошканды эм

былай мағыннаш ишилени ал-

дайым хазырын түрүчүлүрлөн

бүркөрдөн ишиlegenе да бел-

гилегендие.

БИТТИРЛАНЫ Аминат.

дорун салгыннадан да. Түрлө-
тиюрлю күулуклуда иштүү, ол
малкъар жазманын «Хүргүрт»,
биринчи дерспилени, школ про-
граммаларын жарашидирьшүрүү
да тири къатшакандан эди. Ада-
бият тилин айнайына да уллу
къынын салынчы, анда кесини
энчи ысын да къөйбъанды. Мечи-
ни Кязим атти библиотекада
аны 100-жыллыгына атаптн
тибөшүү дөнгөн ашагыталькъ
этти. Краеведение белмюнно
библиотекачыларынан. Жомалбани
Лариса бла Рузанна Хамокова да
аны хазырларга тишили
иолушлери къошканды эм
былай мағыннаш ишилени ал-

дайым хазырын түрүчүлүрлөн

бүркөрдөн ишиlegenе да бел-

гилегендие.

БИТТИРЛАНЫ Аминат.

ФОТО

Бу жуууук заман-
да «1-чи номери
аскер көмөд» асер
төмөнчөлүк күлүлүк
этирик түйнөлөө. ВМФ-ни баш коман-
дуующий Владимир
Высоцкий къол
салыган бүркүрткүн
тыйшилике
крайсер «Аврора»
экипажы 1-чи де-
кабрыг дери кете-
риктер көркөп.
Көм асер махтау-
лукуну музейни
ойланырлыккүн.

«Аврора» сатырда къалады

Бу түрлөр реформаны этигуе хазарыныш иштөн эдине бери да бардырдында эдиле «Известия» анын иосондан 2009 жылда 19-чу ноябрьде жазганды. «Аврора»-да къалай түркенируне этил-лиkerleri энди шарт белгилүү адабиятта?

- Көм саулайда түркенирли-
лүү, андан аскер морикан ке-
тепкүнде. - Да, бардырди

«Известия» заманын, онын
көтүшкүчкүнүү көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү

көмөд көркөп.

Бир көм көтүшкүчкүнүү